

**Рішення разової спеціалізованої вченої ради ДФ 26.133.129
про присудження ступеня доктора філософії**

Здобувачка ступеня доктора філософії Григор'єва Марія Сергіївна, 2000 року народження, громадянка України, освіта вища: закінчила у 2021 році Національну академію керівних кадрів культури і мистецтв за спеціальністю Музичне мистецтво, з 2026 року працює начальником Управління культури Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації, виконала акредитовану освітньо-наукову програму «Музичне мистецтво».

Разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.129 Київського столичного університету імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ, утворена відповідно до наказу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка від 29 травня 2026 року № 412 (рішення Вченої ради Київського столичного університету імені Бориса Грінченка від 29 травня 2026 року, протокол № 6), у складі:

Голова разової спеціалізованої вченої ради:

ОЛЕКСЮК Ольга Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри музикознавства та музичної освіти Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Рецензенти:

ЗАВЕРУХА Олена Леонідівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка;

СУХОМЛІНОВА Тетяна Петрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Офіційні опоненти:

ЗОСІМ Ольга Леонідівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичного мистецтва Навчально-наукового інституту перформативних мистецтв Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв;

СИРОТИНСЬКА Наталія Ігорівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства та хорового мистецтва Факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка.

На засіданні 22 липня 2026 року прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво Григор'євій Марії Сергіївні на підставі прилюдного захисту дисертації «Історично інформоване виконавство в українській вокально-академічній практиці кінця XX – першої чверті XXI століття» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Дисертацію виконано у Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), місто Київ.

Науковий керівник: Лігус Ольга Марківна, кандидат мистецтвознавства, доцент, доцент кафедри музикознавства та музичної освіти Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису. 1. Дисертація Григор'євої Марії Сергіївни на тему «Історично інформоване виконавство в українській вокально-академічній практиці кінця XX – першої чверті XXI століття», подана на здобуття ступеня доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво, є завершеною, самостійною роботою, що містить науково обгрунтовані результати, актуальність, наукову новизну, теоретичне та практичне значення і відповідає п. 6–9 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44 (зі змінами), наказу Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», затвердженого

Міністерством юстиції України 03.02.2017 р. за № 155/30023. Дисертація Григор'євої Марії Сергіївни та наукові публікації, в яких висвітлено наукові результати дисертації, виконані на належному науковому рівні з дотриманням вимог академічної доброчесності. Григор'єва Марія Сергіївна на високому рівні оволоділа методологією наукової діяльності, набула теоретичних знань, відповідних умінь, навичок та компетентностей. Здобувачка вільно володіє матеріалом.

Здобувачка має 7 наукових публікацій, зокрема: 3 статті (1 стаття у співавторстві) у наукових виданнях, включених на дату опублікування до переліку наукових фахових видань України; 4 наукових публікацій, у яких додатково висвітлено результати дисертації.

1. Григор'єва М. С. Барокова опера в сучасній українській постановці: особливості інтерпретації з погляду історично інформованого виконавства (на прикладі вистави опери Генрі Перселла «Дідона й Еней»). *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2024. № 1. С. 303–309. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2024.302091>

2. Григор'єва М. С. Історично інформоване вокальне виконавство у дзеркалі сучасних музикознавчих досліджень. *Українська музика*. 2025. № 3. С. 28–34. <https://doi.org/10.32782/2224-0926-2025-2-53-4>

3. Григор'єва М. С., Лігус О. М. Вокальна музика давніх епох у репертуарі українських колективів кінця XX – першої чверті XXI століття: дискурс історично інформованого виконавства. *Слобожанські мистецькі студії*. 2025. № 3. С. 27–32. <https://doi.org/10.32782/art/2025.3.5>

У дискусії взяли участь члени разової спеціалізованої вченої ради та висловили зауваження:

СИРОТИНСЬКА Наталія Ігорівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музикознавства та хорового мистецтва Факультету культури і мистецтв Львівського національного університету імені Івана Франка, зауваження:

1. У дисертації представлено перелік вокальних колективів, які виконують давню музику, проте до нього не включено творчу майстерню «Візантинославіка», засновану у 2024 році в Києві під керівництвом Євгенії Ігнатенко, діяльність якої зосереджена на історично інформованому виконавстві та репрезентації сакральної монодії. Доцільно було б висвітлити діяльність цього колективу.

2. У роботі під час характеристики української гімнографії окремі положення потребують додаткового уточнення, зокрема щодо співвідношення української гімнографії та західноєвропейського хоралу.

3. У дослідженні розглянуто виконавські можливості григоріанського хоралу, однак доцільно було б ґрунтовніше проаналізувати українську монодію як джерело виконавської свободи, зокрема в аспектах орнаментики, агогіки та індивідуалізації музичного вислову.

4. Окремий підрозділ присвячено порівнянню інтерпретацій опери «Дідона та Еней» Г. Перселла. Разом із тим було б доречно ширше розкрити особливості режисерських інтерпретацій українських барокових опер Д. Бортнянського та їх відмінності від сучасних постановок західноєвропейських барокових опер.

5. Доцільно було б детальніше висвітлити перспективи інтеграції української сакральної монодії до навчального процесу підготовки вокалістів у контексті історично інформованого виконавства.

ЗОСІМ Ольга Леонідівна, доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри музичного мистецтва Навчально-наукового інституту перформативних мистецтв Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, зауваження:

1. Історично інформоване виконавство в Україні розвивалося у тісному взаємозв'язку з фестивальним рухом. Водночас у дисертації доцільно було б окремо висвітлити роль фестивалів у становленні та розвитку українського історично інформованого виконавства кінця ХХ – першої чверті ХХІ століття.

2. Аналіз виконавських інтерпретацій музичних творів та оперних постановок набув би більшої наочності за умови включення до списку використаних джерел електронних ресурсів із відеозаписами проаналізованих творів, що сприяло б повнішому сприйняттю результатів дослідження.

ЗАВЕРУХА Олена Леонідівна, кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри академічного та естрадного вокалу Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження:

1. У висновках до другого розділу (с. 60) дисертантка надає визначення історично інформованого виконавства, яке є безумовно аргументованим, однак, на думку рецензента, його варто було б представити безпосередньо в тексті підрозділу 2.1.

2. У роботі відсутні посилання на відеозаписи постановок опери «Дідона та Еней» Г. Перселла, які аналізуються авторкою у підрозділі 3.3.

СУХОМЛІНОВА Тетяна Петрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу Факультету музичного мистецтва і хореографії Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, зауваження:

1. На думку рецензента, дисертації бракує ілюстрацій, які б унаочнювали зміст аналітичних спостережень, передусім фотографій співаків, вокальних колективів та оперних вистав. Робота значно виграла б, якби авторка доповнила додатки відповідним ілюстративним матеріалом.

2. У роботі запропоновано авторське визначення поняття «історично інформоване виконавство» із використанням терміна «реконтекстуалізація», введеного Девідом Ірвінгом. Доцільно було б детальніше розкрити зміст поняття «інфраструктура виконавської практики», яке використовується у цьому визначенні та є важливим для розуміння авторської концепції дослідження.

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради,

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада ДФ 26.133.129 присуджує Григор'євій Марії Сергіївні ступінь доктора філософії з галузі знань 02 Культура і мистецтво за спеціальністю 025 Музичне мистецтво.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової спеціалізованої
вченої ради ДФ 26.133.129

Ольга ОЛЕКСЮК